

Cronfa Bensiwn **GWYNEDD** Pension Fund

Datganiadau Polisi Gweinyddol

Teitl: Polisi Gordaliad Pensiwn

1. Cyflwyniad

Dyma Polisi Gordaliad Pensiwn ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd, sy'n cael ei reoli gan Gyngor Gwynedd (yr Awdurdod Gweinyddu).

Er bod mesurau ar waith i liniaru achosion o'r fath, gall gordaliadau pensiwn barhau i ddigwydd am amryw resymau. Mae'n bwysig bod gan y Gronfa bolisi gweithredol clir ar sut mae gordaliadau pensiwn yn cael eu rheoli unwaith y cânt eu nodi.

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd hefyd yn cydnabod yr angen i gymryd ymagwedd rhagweithiol tuag at nodi gweithgarwch a gordaliadau a allai fod yn dwyllodrus.

2. Amcanion y polisi

Nod amcanion y polisi yw sicrhau bod y Gronfa:

- gyda trefniadau llywodraethu cadarn ar waith, i hwyluso gwneud penderfyniadau gwybodus, gyda chefnogaeth cyngor, polisiâu a strategaethau priodol, tra'n sicrhau cydymffurfiaeth â deddfwriaeth briodol a chanllawiau statudol;
- yn cael ei reoli mewn modd teg, gan ystyried yr hyn sydd er budd rhanddeiliaid y Gronfa, yn enwedig aelodau'r cynllun a chyflogwyr;
- Sicrhau bod buddion cywir yn cael eu talu, ac incwm yn cael ei gasglu ar yr adeg cywir;
- Nodi gwallau cyn gynted â phosibl;
- Cywiro gordaliadau gyda chydweithrediad yr unigolyn;
- Annog unigolion i gymryd rhan weithredol wrth wirio slipiau cyflog/taliadau am wallau amlwg; a
- Yn osgoi'r Weithdrefn Datrys Anghydfod Mewnol (IDRP), lle bo hynny'n bosibl, trwy reoli'r broses yn effeithiol.

3. Pwrpas y polisi

Mae'r polisi wedi'i gynllunio i roi sicrwydd i randdeiliaid y Gronfa bod:

- pob gordaliad yn cael ei drin mewn modd teg a chyfiawn;
- mae'r Gronfa yn ceisio adennill gordaliadau sydd wedi digwydd ond yn cydnabod y gallai fod rhesymau cyfreithiol a/neu amgylchiadau eraill sy'n golygu efallai na fydd modd adennill gordaliad (yn ymarferol neu'n rhannol); a
- Mae camau ar waith i atal ac ymchwilio i weithgarwch twyllodrus a allai fod yn dwyllodrus gyda chefnogaeth Tîm Twyll Corfforaethol y Cyngor.

4. Dyddiad dod i rym ac adolygiad

Cafodd y polisi gweithredol hwn ei gymeradwyo gyntaf gan y Pwyllgor Pensiynau ar XXXXXXX ac mae'n weithredol o 01/04/2025.

Bydd y polisi hwn yn cael ei adolygu'n flynyddol, ac os oes angen, yn amlach er mwyn sicrhau ei fod yn parhau'n gywir ac yn berthnasol.

5. Cwmpas y polisi

Mae'r polisi'n berthnasol i:

- Pob aelod a chyn-aelod, sydd yn y polisi hwn yn cynnwys aelodau sydd wedi goroesi a chredyd pensiwn Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd wedi derbyn un neu fwy o daliadau gan y Gronfa;
- Ysgutorion ystadau aelodau Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd wedi marw;
- Buddiolwyr aelodau Cronfa Bensiwn Gwynedd lle mae'r buddiolwyr hynny wedi derbyn un neu fwy o daliadau o'r Gronfa honno.

6. Rheoli gordaliadau pensiwn ar farwolaeth aelod o'r cynllun

Mae'r rhan fwyaf o ordaliadau'n digwydd pan fydd pensiynwr yn marw cyn diwedd y mis y telir y pensiwn, ond nid yw'r Gronfa Bensiwn yn cael gwybod am y farwolaeth cyn i'r taliad gael ei wneud i gyfrif banc yr aelod ymadawedig.

Mae'r Gronfa yn ymgymryd â nifer o weithdrefnau i nodi marwolaethau cyn i daliadau gael eu gwneud ac atal unrhyw daliadau o'r fath. Mae'r gweithdrefnau hyn yn cynnwys:

- Mae'r Gronfa yn adolygu ei phrosesau yn rheolaidd i leihau'r risg y bydd gordaliadau'n digwydd;
- Defnyddio Sgrinio Marwolaethau Misol ATMOS gan Heywood, sy'n nodi marwolaeth bosibl o fewn y mis neu'r mis canlynol, gan gyfyngu'r cyfnod gordalu;
- Cymryd rhan yn y Fenter Twyll Genedlaethol (NFI), sef ymarfer sy'n cyfateb data electronig o fewn cyrff y sector cyhoeddus a'r sector preifat a rhyngddynt i atal a chanfod twyll;
- Mae system Dywedwch Wrthym Unwaith yn cael ei gwirio'n ddyddiol i nodi marwolaethau unrhyw aelodau o'r gronfa bensiwn;
- Prawf blynyddol o ymarfer bywyd ar gyfer pensiynwyr a dibynyddion tramor drwy Crown Agent Bank;
- Mae'r Gronfa yn ymchwilio i unrhyw slipiau cyflog a ddychwelwyd a thaliadau pensiwn a ddychwelir gan fanciau a chymdeithasau adeiladu i sicrhau lles aelod o'r cynllun ac i ddiogelu taliad arian y Gronfa. Os na cheir cyfeiriad newydd mae'r pensiwn yn cael ei atal hyd nes y bydd y pensiynwr yn cysylltu.

Hyd yn oed gyda'r gwiriadau hyn ar waith, nid yw hysbysiad o farwolaeth pensiynwr o'r cynllun bob amser yn digwydd ar unwaith ac felly nid yw bob amser yn bosibl atal y taliad pensiwn ar ôl pwynt penodol yn y mis.

Os bydd gordaliad pensiwn yn digwydd oherwydd marwolaeth pensiynwr, gall grant marwolaeth fod yn daladwy. Mewn achosion o'r fath, didynnir gordaliad pensiwn o'r grant marwolaeth.

Os bydd gordaliad pensiwn yn digwydd o ganlyniad i farwolaeth aelod o'r cynllun, ac nad oes grant marwolaeth yn daladwy, bydd y Gronfa yn gyffredinol yn ceisio adennill gordaliadau sy'n fwy na £250.00 (gros) mewn gwerth oni bai bod rhesymau cyfreithiol a/neu

amgylchiadau eraill sy'n golygu na fydd y gordaliad yn ymarferol yn gallu cael ei adfer (yn gyfan gwbl neu'n rhannol). Mae gwerth o £250.00 neu lai yn achos marwolaeth aelod o'r cynllun wedi cael ei ystyried gan y Gronfa fel un aneconomaidd i'w ddilyn. Mewn amgylchiadau o'r fath, dull y Gronfa fydd bod y swm a ddileir yn cael ei drin fel atebolrwydd yn erbyn cyn-gyflogwr yr aelod o'r cynllun.

Fodd bynnag:

- Os yw pensiwn dibynyddion yn daladwy, bydd y gordaliad yn cael ei adennill o'r pensiwn dibynyddion hwnnw waeth beth fo'r swm.

Bydd yr holl ohebiaeth ynghylch gordaliad yn cael ei thrin yn sensitif yn y camau cychwynnol oherwydd yr amgylchiadau sy'n ymwneud â sut mae'r gordaliad wedi digwydd.

Bydd anfoneb yn cael ei chodi gan y Gronfa i adennill gordaliad sy'n fwy na £250.00 ar ôl marwolaeth aelod o'r cynllun.

Bydd y trothwy gordaliad yn cael ei addasu bob mis Ebrill i adlewyrchu chwyddiant, yn seiliedig ar y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) o'r mis Medi blaenorol.

7. Rheoli gordaliadau pensiynau plant sydd heb ddod i ben ar yr adeg briodol

Mae gan blentyn cymwys, fel y'i diffinnir gan Reoliadau CPLIL 2013, hawl i gael pensiwn hyd nes y bydd ei amgylchiadau'n newid ac nad yw bellach yn gymwys i dderbyn pensiwn gan y Gronfa.

Plentyn cymwys yw:

- plentyn naturiol a anwyd cyn, ar neu o fewn 12 mis o farwolaeth aelod
- plentyn mabwysiedig a aned cyn neu ar ddyddiad marwolaeth yr aelod
- llysblentyn neu blentyn a dderbyniwyd gan yr aelod ymadawedig fel aelod o'r teulu a oedd yn ddibynnol ar yr aelod ar ddyddiad y farwolaeth.

Nid yw plentyn sy'n cael ei noddi gan yr aelod drwy elusen gofrestredig yn blentyn cymwys.

Mae'n rhaid i blentyn cymwys fod:

- o dan 18 oed, neu
- o dan 23 oed ac mewn addysg llawn amser neu hyfforddiant galwedigaethol, neu
- o dan 23 oed ac yn methu â chymryd rhan mewn cyflogaeth gyflogedig oherwydd nam corfforol neu feddyliol, neu
- dros 23 oed, yn methu â chymryd rhan mewn cyflogaeth gyflogedig oherwydd nam corfforol neu feddyliol parhaol ac roedd y plentyn yn ddibynnol ar yr aelod ar ddyddiad y farwolaeth oherwydd y nam hwnnw. Rhaid i ymarferydd meddygol cofrestredig annibynnol roi ei farn ynghylch a yw'r nam yn debygol o fod yn barhaol.

Yn yr achosion hyn, yr unigolyn sy'n derbyn y pensiwn sy'n gyfrifol am hysbysu'r Gronfa o newid mewn amgylchiadau er mwyn sicrhau bod y pensiwn yn dod i ben ar yr adeg briodol, byddai methu â gwneud hynny yn arwain at ordaliad.

Mae adroddiad yn cael ei rhedeg yn flynyddol ar y system gweinyddu pensiynau i adnabod unigolion sy'n derbyn pensiwn plentyn, yna cynhelir ymchwiliadau pellach i sicrhau bod ganddynt hawl o hyd i dderbyn pensiwn.

Os bydd gordaliad pensiwn yn digwydd oherwydd hysbysiad hwyr o newid amgylchiadau, bydd y Gronfa yn gyffredinol yn ceisio adennill gordaliadau sy'n fwy na £250.00 (gros)

mewn gwerth oni bai bod rhesymau cyfreithiol a/neu amgylchiadau eraill sy'n golygu efallai na fydd modd adennill y gordaliad (yn gyfan gwbl neu'n rhannol). Mae gwerth o £250.00 neu lai wedi cael ei ystyried gan y Gronfa fel un aneconomaidd i'w ddilyn. Mewn amgylchiadau o'r fath, dull y Gronfa fydd bod y swm a ddileir yn cael ei drin fel atebolrwydd yn erbyn cyn-gyflogwr yr aelod o'r cynllun.

Bydd anfoneb yn cael ei chodi gan y Gronfa i adennill y gordaliad sy'n fwy na £250.00 o ganlyniad i'r hysbysiad hwyr o'r newid mewn amgylchiadau. Bydd yr anfoneb yn cael ei hanfon at yr unigolyn yr oedd ei gyfrif banc yn cael ei ddefnyddio i dalu'r pensiwn i mewn iddo.

Bydd y trothwy gordaliad yn cael ei addasu bob mis Ebrill i adlewyrchu chwyddiant, yn seiliedig ar y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) o'r mis Medi blaenorol.

8. Rheoli gordaliadau pensiwn yn dilyn gwybodaeth anghywir a ddarparwyd gan y cyflogwr mewn perthynas ag aelod o'r cynllun

Os bydd gordaliad pensiwn yn digwydd o ganlyniad i wybodaeth anghywir a ddarperir gan gyflogwr yr aelod o'r cynllun ar ôl ymddeol, bydd y Gronfa yn gyffredinol yn ceisio adennill arian sy'n fwy na £250.00 mewn gwerth oni bai bod rhesymau cyfreithiol a/neu amgylchiadau eraill sy'n golygu efallai na fydd modd adennill y gordaliad (yn gyfan gwbl neu'n rhannol). Mae gwerth o £250.00 (gros) neu lai wedi cael ei ystyried gan y Gronfa yn aneconomaidd i'w dilyn oherwydd yr amser gweinyddol dan sylw.

Bydd gordaliadau sy'n fwy na £250.00 mewn gwerth yn cael eu hadennill trwy bensiwn parhaus yr aelod o'r cynllun gan fod hyn yn caniatáu ar gyfer yr addasiad priodol ar gyfer treth. Bydd y pensiwn yn cael ei ostwng i'r lefel gywir ar gyfer y taliad pensiwn misol nesaf sydd ar gael ar ôl cyfnod rhybudd o 6 wythnos. Bydd aelod o'r cynllun yn cael ei hysbysu'n ysgrifenedig o'r camgymeriad a'r camau i'w cymryd.

Lle nad oes pensiwn parhaus i ddiynnu'r swm gordaiedig ohono, bydd anfoneb yn cael ei threfnu gan y Gronfa i adennill y gordaliad sy'n fwy na £250.00 mewn gwerth.

Bydd y trothwy gordaliad yn cael ei addasu bob mis Ebrill i adlewyrchu chwyddiant, yn seiliedig ar y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) o'r mis Medi blaenorol.

9. Rheoli gordaliadau pensiwn o ganlyniad i'r gyfradd pensiwn anghywir a delir gan y Gronfa a gellir dweud bod yr aelod yn rhesymol ymwybodol o'r gordaliad.

Mae nifer o resymau pam y gellid talu pensiwn ar gyfradd uwch anghywir. Mae'r rhesymau mwyaf cyffredin wedi'u nodi yn y tabl isod, ond dylid nodi nad yw hon yn rhestr gynhwysfawr.

Math o ordaliad	Sut mae gordaliad wedi digwydd
Gwall gweinyddu wrth greu cofnod cyflogres.	Cyfradd pensiwn anghywir (gornodwyd) wedi ei fewnbynnu ar y cofnod cyflogres, ond hysbyswyd yr aelod yn ysgrifenedig o'r gyfradd gywir o bensiwn sydd i'w dalu.
Hawl i bensiwn yn dod i ben.	Nid yw'r gronfa wedi cael gwybod nad yw pensiwn plentyn bellach yn daladwy gan nad yw'r plentyn 18 oed neu'n hŷn bellach mewn addysg amser llawn neu hyfforddiant galwedigaethol.
Hawl i gyfradd bresennol y pensiwn yn dod i ben.	Derbyn Gorchymyn Rhannu Pensiwn neu Orchymyn Clustnodi ar ôl y dyddiad

	gweithredu sy'n golygu bod y pensiwn wedi'i ordalu ers y dyddiad gweithredu hwnnw.
Methiant i weithredu newid i'r cofnod cyflogres/gostyngiad mewn pensiwn.	Methu gweithredu'r newid o'r pensiwn dibynyddion tymor byr uwch i'r gyfradd hirdymor is.
Methiant i weithredu newid i'r cofnod cyflogres/gostyngiad mewn pensiwn.	Methu â gweithredu gostyngiad i bensiwn oherwydd Addasiad Yswiriant Gwladol (yn Oedran Pensiwn y Wladwriaeth ar gyfer yr aelodau hynny a adawodd y CPLIL cyn 1 Ebrill 1998 ac a oedd ag aelodaeth cyn 1 Ebrill 1980).

Os yw aelod o'r cynllun wedi cael gwybod am y gyfradd gywir o bensiwn yn ysgrifenedig a'i fod yn derbyn swm uwch, gellir dweud yn rhesymol y gall yr aelod fod yn ymwybodol ei fod yn cael ei ordalu gan fod aelod y cynllun wedi cael gwybod am y gyfradd gywir yn ysgrifenedig.

Yn gyffredinol, bydd y Gronfa yn ceisio adennill arian sy'n fwy na £250.00 gros mewn gwerth oni bai bod rhesymau cyfreithiol a/neu amgylchiadau eraill sy'n golygu efallai na fydd modd adennill y gordaliad (yn gyfan gwbl neu'n rhannol). Mae gwerth o £250.00 neu lai wedi cael ei ystyried gan y Gronfa fel un aneconomaidd i'w ddilyn oherwydd yr amser gweinyddol dan sylw.

Bydd y swm yn cael ei adennill o bensiwn parhaus yr aelod o'r cynllun gan fod hyn yn caniatáu ar gyfer yr addasiad priodol ar gyfer treth. Bydd y pensiwn hefyd yn cael ei ostwng i'r lefel gywir ar gyfer y taliad pensiwn misol nesaf sydd ar gael ar ôl cyfnod rhybudd o 6 wythnos a bydd yn cael ei hysbysu'n ysgrifenedig o'r gwall a'r camau i'w cymryd.

Lle nad oes pensiwn parhaus i ddiynnu'r swm gordaledig ohono, bydd anfoneb yn cael ei threfnu gan y Gronfa i adennill y gordaliad sy'n fwy na £250.00 mewn gwerth.

Bydd y trothwy gordaliad yn cael ei addasu bob mis Ebrill i adlewyrchu chwyddiant, yn seiliedig ar y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) o'r mis Medi blaenorol.

10. Rheoli gordaliadau pensiwn yn dilyn cyfradd anghywir o bensiwn sy'n cael ei dalu gan y Gronfa a gellir dweud na all yr aelod fod wedi gwybod am y gordaliad

Mae'r tabl isod yn dangos sut y gall gordaliad o bensiwn aelod ddigwydd heb i'r aelod fod yn ymwybodol. Dylid nodi nad yw'r tabl isod yn rhestr gynhwysfawr.

Math o ordaliad	Sut mae gordaliad wedi digwydd
Camgymeriad gweinyddol ar cyfrifo a hysbysu o hawl i fuddion (yn cynnwys pensiynau dibynyddion)	Cyfradd pensiwn anghywir (gornodwyd) a fewnbynnir ar gofnod cyflogres ac aelod yn cael gwybod yn ysgrifenedig am y gyfradd anghywir o bensiwn sydd i'w dalu.
Lefel anghywir o Isafswm Pensiwn Gwarantiedig (GMP) yn cael ei dalu	Gwybodaeth newydd gan CThEM yn arwain at gyfradd ddiwygiedig o GMP a fydd, oherwydd y gwahanol ffordd y mae codiadau costau byw yn cael eu cymhwyso i GMP ac mae'r gormodedd dros GMP, yn golygu, yn gyffredinol, y dylid bod wedi talu lefel is o gynnydd mewn pensiynau.

Yn yr amgylchiadau hyn, bydd y Gronfa yn gyffredinol yn ceisio adennill arian sy'n fwy na £250.00 gros mewn gwerth oni bai bod rhesymau cyfreithiol a/neu amgylchiadau eraill sy'n golygu efallai na fydd modd adennill y gordaliad (yn gyfan gwbl neu'n rhannol). Mae gwerth o £250.00 neu lai wedi cael ei ystyried gan y Gronfa fel un aneconomaidd i'w ddilyn oherwydd yr amser gweinyddol dan sylw.

Bydd y swm yn cael ei adennill o bensiwn parhaus yr aelod o'r cynllun gan fod hyn yn caniatáu ar gyfer yr addasiad priodol ar gyfer treth. Bydd y pensiwn hefyd yn cael ei leihau i'r lefel gywir.

Lle nad oes pensiwn parhaus i ddiynnu'r swm gordaledig ohono, bydd anfoneb yn cael ei threfnu gan y Gronfa i adennill y gordaliad sy'n fwy na £250.00 mewn gwerth.

Bydd y trothwy gordaliad yn cael ei addasu bob mis Ebrill i adlewyrchu chwyddiant, yn seiliedig ar y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) o'r mis Medi blaenorol.

11. Disgresiwn i ddileu gordaliadau

Ar gyfer pob senario a grybwyllir uchod, gall y Gronfa arfer disgresiwn oherwydd rhesymau cyfreithiol a/neu amgylchiadau eithriadol i sicrhau na chaiff unrhyw unigolyn ei drin yn annheg. Os byddai mynd ar drywydd adennill gordaliad yn achosi tralod sylweddol neu os oes rhesymau cyfreithiol yn atal yr adferiad (yn gyfan gwbl neu'n rhannol), bydd y ffactorau hyn yn cael eu hystyried, ynghyd â chost-ffeithiolrwydd adferiad. Bydd pob cais i ddileu gordaliad yn cael ei ymchwilio fesul achos, gyda'r penderfyniad terfynol yn cael ei wneud gan y swyddog priodol a restrir yn adran 16, yn dibynnu ar y swm a allai gael ei ddileu.

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd ddisgresiwn i ddileu unrhyw swm o dan £250.00 yn unol â therfynau taliadau awdurdodedig Cyllid a Thollau EM a dadansoddiad o gost-ffeithiolrwydd dilyn yr hawliad a gynhaliwyd gan y Gronfa.

Bydd y trothwy gordaliad yn cael ei addasu bob mis Ebrill i adlewyrchu chwyddiant, yn seiliedig ar y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) o'r mis Medi blaenorol.

12. Adferiad

Mae Deddf Cyfyngiadau 1980 yn datgan "*na ddylid dwyn gweithred sy'n seiliedig ar gontract syml ar ôl dod i ben chwe blynedd o'r dyddiad y casglwyd achos y gweithredu*". Fodd bynnag, mae adran 32(1) o'r Ddeddf i bob pwrpas yn 'gohirio' y dyddiad erbyn pryd y caiff awdurdod gweinyddu wneud hawliad i adennill arian mewn rhai amgylchiadau. Mae'n nodi "*ni fydd y cyfnod cyfyngu yn dechrau rhedeg nes bod y plaintiff wedi darganfod y twyll, y cuddio neu'r camgymeriad (yn ôl y digwydd) neu gallai gyda diwydrwydd rhesymol ei ddarganfod*". Ystyrir effaith bosibl adran 32(1) mewn perthynas ag unrhyw ordaliad a'i adferiad fesul achos.

Felly, yn gyffredinol, bydd y Gronfa yn ceisio adennill gordaliadau **sydd wedi'u darganfod o fewn y 6 blynedd diwethaf** gyda'r gohiriad perthnasol yn unol â'r Ddeddf Cyfyngiadau oni bai bod rhesymau cyfreithiol a/neu amgylchiadau eraill sy'n golygu efallai na fydd modd adennill y gordaliad (yn gyfan gwbl neu'n rhannol).

Dylid cofio, lle mae'r Gronfa yn ceisio adennill gordaliadau, y gellir codi dadleuon ynghylch pam na ddylid adennill y gordaliad (yn gyfan gwbl neu'n rhannol). Bydd angen ystyried y rhain fesul achos ac, os ydynt yn llwyddiannus, gallant effeithio ar allu'r Gronfa i adennill y gordaliad (yn gyfan gwbl neu'n rhannol).

13. Amser i adennill gordaliad

Bydd y Gronfa yn caniatáu i ordaliad pensiwn gael ei adennill dros yr un faint o amser ag y digwyddodd y gordaliad. Er enghraifft, pe bai gordaliadau yn cael eu gwneud am gyfnod o 3 mis, y cyfnod adfer i ad-dalu'r gordaliad fydd 3 mis. Os bydd dadleuon rhesymol yn cael eu datblygu y dylid ymestyn y cyfnod adfer, gall y Gronfa yn ôl ei disgresiwn ganiatáu estyniad yn seiliedig ar amgylchiadau'r unigolyn; Yn gyffredinol, ni fyddai estyniad o'r fath yn fwy na 50% pellach o'r cyfnod y digwyddodd y gordaliad gyda lle i'r cyfnod hwn gael ei ymestyn yn seiliedig ar amgylchiadau aelod o'r cynllun.

14. Hawliadau o anallu i ad-dalu gordaliadau

Mewn achosion lle honnir na ellir ad-dalu gordaliad, bydd tîm Rheoli Credyd y Cyngor ar ran y Gronfa yn dechrau trafodaethau gydag aelod y cynllun/perthynas agosaf a bydd dadansoddiad o gost-efeithiolrwydd dilyn y gordaliad yn cael ei wneud fesul achos. Ar gyfer gordaliadau mawr, lle bo'n briodol, bydd y Gronfa yn gofyn am gyngor cyfreithiol yn unol ag arferion adennill dyledion y Cyngor ei hun. Bydd y dull hwn yn lleihau nifer y ceisiadau a'r atgyfeiriadau Gweithdrefnau Datrys Anghydfod Mewnol i'r Ombwdsmon Pensiynau. Ar gyfer unrhyw achosion sy'n cyrraedd yr Ombwdsmon Pensiynau, byddai Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi dangos ymgysylltiad a negodi gyda'r achwynydd.

15. Monitro ad-daliadau

Mewn achosion lle nad yw'r gwaith adfer yn cael ei wneud drwy'r gyflogres ac anfoneb wedi ei chodi, adran Incwm Cyngor Gwynedd sy'n gyfrifol am fynd ar drywydd y taliad. Os rhoddir nodyn atgoffa terfynol, hysbysir swyddogion a gwneir penderfyniad gan y Pennaeth Cyllid ynghylch a ddylid cymryd camau cyfreithiol, gan ystyried y swm a'r amgylchiadau yn erbyn potensial camau cyfreithiol.

Os bernir bod angen cymryd camau cyfreithiol, bydd Datganiad o Wirionedd a thystiolaeth angenrheidiol o sut digwyddodd y ddyled yn cael eu paratoi gan y Gronfa Bensiwn i'w hadolygu gan y Gwasanaethau Cyfreithiol.

16. Awdurdod i ddileu gordaliadau

Yn unol â Chynllun Dirprwyo'r Cyngor ac awdurdod dirprwyedig 'Cronfa Bensiwn' yr Awdurdod Gweinyddu mewn perthynas â materion gweithredol, bydd y Gronfa yn cymhwyso'r lefelau awdurdod canlynol wrth ddileu gordaliadau:

Cyfanswm gwerth gordaliad	Authority to write off overpayment
Dim mwy na £250.00 (gros) ar farwolaeth pensiynwr neu unrhyw fath arall o ordaliad	Dileu yn awtomatig
Hyd at ddim mwy na £5,000.00 (gros)	Pennaeth Cyllid
£5,001.00+ (gros)	Pwyllgor Pensiynau Cyngor Gwynedd

Bydd y trothwy gordaliad yn cael ei addasu bob mis Ebrill i adlewyrchu chwyddiant, yn seiliedig ar y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) o'r mis Medi blaenorol.

17. Adrodd i Gyllid a Thollau EM ac effeithiau ar y Gronfa ac ar yr unigolyn

Mae'n ofynnol i awdurdodau gweinyddol gywiro unrhyw gamgymeriad y maent yn ei ddarganfod o fewn cyfnod rhesymol o amser. Byddai gwneud fel arall yn gwneud taliadau

heb eu hawdurdodi o dan Adran 14 o Reoliadau Cynllun Pensiwn Cofrestredig (Taliadau Awdurdodedig) 2009. Mae gan Gyllid a Thollau EM arweiniad clir o ran amseru, mewn cymaint fel "*Pan fydd cynllun yn darganfod gordaliad mae'n dod yn anawdurdodedig ar unwaith ac yn destun tâl treth heb awdurdod*".

Mae rheoliad 13 yn dweud y bydd taliad a wneir mewn camgymeriad yn daliad anawdurdodedig os:

- Bwriadwyd talu'n wirioneddol i gynrychioli'r pensiwn sy'n daladwy i'r person;
- Roedd yr awdurdod gweinyddu yn credu bod gan y derbynydd hawl i'r taliad a;
- Roedd yr awdurdod gweinyddu yn credu bod gan y derbynydd hawl i swm y pensiwn a dalwyd mewn camgymeriad.

Yn ogystal â'r uchod, mae eithriad pellach lle mae'r gordaliad yn 'gamgymeriad dilys' ac mae'r gordaliad cyfanredol (a dalwyd ar ôl 5 Ebrill 2006) yn llai na £250.00. Mewn amgylchiadau o'r fath, os na chaiff y gordaliad ei adfer, mae'n parhau i fod yn daliad heb awdurdod ond nid oes rhaid rhoi gwybod i Gyllid a Thollau EM ac ni fydd Cyllid a Thollau EM yn ceisio casglu taliadau treth arno.

Mae Deddf Cyllid 2004 hefyd yn nodi rhestr o'r taliadau y mae cynllun pensiwn cofrestredig wedi'i awdurdodi i'w wneud i aelodau. Bydd taliadau nad ydynt yn dod o fewn y rhestr yn dod yn daliadau heb awdurdod a gallent arwain at hyd at dri gost treth:

- 1) tâl taliadau awdurdodedig i dderbyniwr y taliad;
- 2) gordal taliadau heb awdurdod i'r derbynydd hwnnw; a
- 3) Tâl cosb cynllun ar y cynllun.

Bydd taliadau a wneir yn y cyfnod rhwng hysbysu'r aelod o ordaliad a'r pwynt y gwneir y cywiriad i'r lefel gywir o bensiwn yn cael ei ystyried o dan y ddeddfwriaeth uchod fel taliad anawdurdodedig. Os yw cyfanswm y pensiwn a dalwyd ar y gyfradd anghywir o'r pwynt hysbysu hyd ddyddiad y gostyngiad i'r gyfradd gywir yn fwy na £250.00 (gros) byddai'n destun taliadau treth 1) a 3) ac o bosibl 2 fel y nodir uchod.

18. Ataliad

Mae gan y Gronfa brosesau ar waith er mwyn lleihau'r risg y bydd gordaliadau'n digwydd.

Cynhelir y Fenter Twyll Genedlaethol bob dwy flynedd; mae'n cymharu ffeiliau pensiynwyr â chronfa ddata'r Adran Gwaith a Phensiynau yr ymadawedig ac yn amlygu achosion ar gyfer ymchwiliad. Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cymryd rhan weithredol yn y fenter hon.

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cymryd rhan mewn gwiriadau bodolaeth bywyd dramor i sicrhau mai pensiynau cyfreithlon yn unig sy'n cael eu talu ac i leihau'r tebygolrwydd o weithgarwch twyllodrus.

Mae gwiriadau sgrinio marwolaethau yn cael eu cynnal bob mis trwy Atmos.

Derbynnir hysbysiadau misol gan wasanaeth 'Dywedwch Wrthym Unwaith' y DWP, gwasanaeth sy'n caniatáu i unigolion roi gwybod i nifer o adrannau cyhoeddus yn hawdd bod rhywun wedi marw.

Caiff adroddiad ei gynnal o bryd i'w gilydd ar y system gweinyddu pensiynau i adnabod unigolion sy'n derbyn pensiwn plentyn, yna cynhelir ymchwiliadau pellach ar gyfer plant y nodir eu bod dros 18 oed i sicrhau bod ganddynt hawl o hyd i gael pensiwn.

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cynnwys nodiadau atgoffa yn ei gohebiaeth bod yn rhaid cynghori'r Gronfa am newidiadau mewn amgylchiadau neu farwolaeth aelod o'r cynllun. Mae'r Gronfa hefyd yn ymchwilio i unrhyw slipiau cyflog a ddychwelwyd gan bensiynwyr a thaliadau pensiwn a ddychwelir gan fanciau a chymdeithasau adeiladu i sicrhau lles aelod o'r cynllun ac i ddiogelu taliad arian y Gronfa.

Mae gan swyddogion y Gronfa system gadarn ar waith ar gyfer nodi newidiadau i'r gyflogres y mae angen eu prosesu am fis cyflogres penodol. Mae'r broses yn cynnwys terfynau amser cyflogres ac yn sicrhau bod newidiadau'n cael eu gwneud mewn modd cywir ac amserol. Byddai hyn mewn amgylchiadau fel newid o bensiwn dibynnydd tymor byr i bensiwn tymor hir.

Cysylltiadau

Dylid cyfeirio unrhyw gwestiynau, ymholiadau neu sylwadau ar y ddogfen hon at:

Y Rheolwr Pensiynau
Cronfa Bensiwn Gwynedd
Stryd y Jêl
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1SH

Ffôn: 01286 679982

E-bost: pens@gwynedd.llyw.cymru

Gwefan: www.cronfabensiwnngwynedd.cymru